

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Сергій ОКОВИТИЙ

«20» _____ 2025 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з наукової роботи

Олег МАРЕНКОВ

«20» _____ 2025 р.

ПРОГРАМА

ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

для здобуття ступеня доктора філософії

за спеціальністю С2 Політологія

освітньо-наукова програма Політологія

на основі освітнього ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня
спеціаліста) з іншої галузі

Розглянуто на засіданні вченої ради
факультету суспільних наук і міжнародних відносин
від «07» квітня 2025 р.; протокол № 10
Голова вченої ради _____ Віталій КРИВОШЕЇН

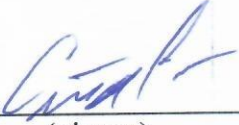
Дніпро – 2025

Внесено: кафедрою політології, соціології та публічного управління

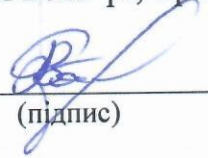
Укладачі програми:

1. Ставченко С.В., доктор політичних наук, професор, гарант освітньої програми, в.о. завідувача кафедри політології, соціології та публічного управління
2. Кривошеїн В.В., доктор політичних наук, професор, декан факультету суспільних наук і міжнародних відносин
3. Лясота А.Є., кандидат політичних наук, кандидат соціологічних наук, доцент, професор кафедри політології, соціології та публічного управління

Програма вступного іспиту ухвалена на засіданні кафедри політології, соціології та публічного управління від «26» березня 2025 р.; протокол № 9

В.о. завідувача кафедри (Сергій СТАВЧЕНКО)
(підпис) (ім'я та прізвище)

та на засіданні науково-методичної ради факультету суспільних наук і міжнародних відносин від «04» квітня 2025 р.; протокол № 9

Голова науково-методичної ради (Іван ГОЛОВКО)
(підпис) (ім'я та прізвище)

1. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Вступний іспит до аспірантури передбачає перевірку здатності вступника до опанування освітньої програми третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей за іншою спеціальністю (напрямом підготовки)

Результати вступного іспиту зараховуються для конкурсного відбору осіб, які на основі освітнього ступеня магістра (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) вступають на навчання для здобуття ступня доктора філософії.

Узагальнена структура вступного іспиту

№	Найменування розділу	Питома вага
1	Загальна теорія політики.	40%
2	Історія зарубіжних політичних вчень та політичної науки	40%
3	Порівняльна політологія	20%

2. ТЕМАТИКА ОЦІНЮВАННЯ

ДЕТАЛІЗОВАНА СТРУКТУРА ВСТУПНОГО ІСПИТУ

Розділ 1. Загальна теорія політики.

Тема 1. Сутність політики: варіанти визначень.

Тема 2. Економічні, соціологічні, стратифікаційні, правові й етичні дефініції політики.

Тема 3. Субстанціональні визначення політики.

Тема 4. Політика як сфера владних відносин.

Тема 5. Розгляд політики в рамках системи «конфлікт - консенсус».

Тема 6. Політика як процес. Взаємовплив і взаємообумовленість окремих сфер життя суспільства.

Тема 7. Політика й економіка. Політика й культура.

Тема 8. Політика й мораль. Рухливість меж політики.

Тема 9. Методологія політологічних досліджень як навчальна дисципліна

Тема 10. Політологія як система наукового знання

Тема 11. Політологія як соціальна наука.

Тема 12. Сутність політологічного дослідження.

Тема 13. Рівні та структура політологічного дослідження.

Тема 14. Програма політологічного дослідження.

Розділ 2. Історія зарубіжних політичних вчень та політичної науки.

Тема 1. Політичні ідеї античності.

Тема 2. Платон про державу.

Тема 3. Аристотелівський аналіз політики й форм правління.

Тема 4. Політичні ідеї Середньовіччя.

Тема 5. Концепція сильної держави Н. Макіавеллі.

Тема 6. Модель утопічної держави Т. Мора.

Тема 7. Теорія суверенітету Ж. Бодена.

Тема 8. Політичні вчення Нового часу.

Тема 9. Політичні концепції Дж. Локка й Т. Гоббса.

- Тема 10. Європейські просвітителі про політику й політичний устрій.
- Тема 11. Методологічні основи (засади) дослідження розвитку політичних доктрин у 20 ст.
- Тема 12. Фемінізм як політична доктрина.
- Тема 13.. «Політологія» і «політична наука»: співвідношення понять.
- Тема 14. Структура сучасної політичної науки: політична теорія, наукові уявлення про політичні інститути та процеси.

Розділ 3. Порівняльна політологія

- Тема 1. Класичні та сучасні теорії політичної системи.
- Тема 2. Політичні режими функціонування політичної системи.
- Тема 3. Специфіка політичної системи сучасної України.
- Тема 4. Політична культура: поняття та сутність.
- Тема 5. Політична культура як елемент (підсистема) політичної системи суспільства.
- Тема 6. Типи політичних культур: критерії класифікації.
- Тема 7. Основні концепції політичної етики.
- Тема 8. Вибори та виборчі системи.
- Тема 9. Виборча система сучасної України.
- Тема 9. Політичні еліти: поняття, функції. Сучасні теорії політичної еліти.
- Тема 11. Політична еліта сучасної України: механізми формування, критерії, канали й механізми відбору, якість.
- Тема 12. Поняття політичного лідерства та типи політичного лідерства за М. Вебером.
- Тема 13. Політичний режим сучасної України.
- Тема 14. Політичний процес сучасної України.

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

До розділу № 1 «Загальна теорія політики»

1. Загальна теорія політики. Посібник. Укладач Пащенко В. І. – Д. – 2011.
2. Герасимчук Т.Ф., Киридон А.М., Троян С.С. Загальна теорія політики: Навчальний посібник. / Герасимчук Т.Ф., Киридон А.М., Троян С.С. – К.: Видавничий дім «Кондор», 2017. — 226 с.
3. Методологія політологічних досліджень. Програма навчальної дисципліни. Д.:ДНУ ім. О. Гончара, 2016. 32 с.
4. Політологія / За ред. І.С. Дзюбка, К.М. Левківського. - К.: Вища шк., 2001. – 415 с.
5. Політологія / За ред. О.В. Бабкіної, В.П. Горбатенка. – К.: Академія, 2002. – 526 с.

6. Політологія: історія та методологія / За ред. Ф.М. Кирилюка. – К.: Здоров'я, 2000. 600 с.
7. Політологія у схемах, таблицях, визначеннях / За ред. І.С. Дзюбка, І.Г. Онищенко. К.: Основи, 2001. 178 с.
8. Шляхтун П. П. Політологія: історія та теорія: Підручник / П. П. Шляхтун. К.: Центр учбової літератури, 2010. 472 с.

До розділу № 2 «Історія зарубіжних політичних вчень та політичної науки»

1. Історія політичної думки за заг. редакцією Н. М. Хоми, (І. В. Алексеєнко, Т. В. Андрущенко, О. В. Бабкіна та ін.). – Л: Новий Світ2000, 2016. 1000 с.
2. Кирилюк Ф.М. Історія зарубіжних політичних вчень Нової доби Навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2008. 414 с.
3. Кирилюк Ф.М. Історія політології. – К.: ІНТАС, 2002. 535 с.
4. Кирилюк Ф.М. Основи політології. – К.: ІНТАС, 2000. 248 с.
5. Кирилюк Ф. М. Новітня політологія: навч. пос. [для студ. вищ. навч.закл.]/ Ф. М. Кирилюк – К.: Центр учбової літератури, 2009. 564 с.
6. Кирилюк Ф.М., Обушний М.І., Хилько М.І. та ін.; За ред. Ф.М.
7. Кирилюка Політологія Навчальний посібник / К.: Здоров'я, 2004. 776 с.
8. Шляхтун П. П. Політологія: історія та теорія: Підручник / П. П. Шляхтун. К.: Центр учбової літератури, 2010. 472 с

До розділу № 3 «Порівняльна політологія»

1. Білоус А.О. Політико-правові системи: світ і Україна: Навч. посібник. – К.: АМУПІ, 2010. – 200 с.
2. Кухта Б.П. Політичні еліти та лідерство / Б.П. Кухта, Н.Г. Теплоухова. – Л., 2000.
3. Лясота А.Є. Теорія політичних систем. Конспект лекцій. Дніпро: ЛПРА, 2021. – 58с.
4. Остапенко М. А. Політична культура суспільства: навч. посіб. / М. А. Остапенко ; Міжрегіональна академія управління персоналом. – К.: МАУП, 2008. – 96 с.
5. Політична культура: метод. рекомендації до семінарських занять / уклад. Н. Ю. Ротар; Чернівецький національний ун-т ім. Юрія Федьковича. – Чернівці : Рута, 2004. – 40 с.
6. Політологія у схемах, таблицях, визначеннях / За ред. І.С. Дзюбка, І.Г. Онищенко. – К.: Основи, 2001. – 178 с.
7. Порівняльна політика. Основні політичні системи сучасного світу /за заг. ред. В. Бакірова, М. Сазонова. - Х.: ХНУ ім. В.Н.Каразіна, 2008.- 576 с
8. Шляхтун П. П. Політологія: історія та теорія: Підручник / П. П. Шляхтун. К.: Центр учбової літератури, 2010. 472 с.

4. СТРУКТУРА БІЛЕТУ

Кожний білет вступного іспиту містить **50 тестових завдань**, зміст яких стає відомим вступнику лише при отриманні. Питання складено у формі обрання однієї вірної відповіді з чотирьох запропонованих.

Оцінка за відповідь на кожне питання може набувати одного з двох значень:

максимального значення 4 балів у випадку вірної відповіді;

мінімального значення 0 балів у випадку невірної відповіді.

Розподіл питань у білеті:

– за формою завдань:

Розділ	Питома вага	Кількість тестових завдань у варіанті	Кількість балів за тестове одне завдання	Максимальна кількість балів
Загальна теорія політики.	40%	20	4	80
Історія зарубіжних політичних вчень та політичної науки	40%	20	4	80
Порівняльна політологія	20%	10	4	40
Всього питань на обрання вірної відповіді	100%	50	4	200

Тривалість іспиту - 2 години

Формування бази тестових завдань за розділами:

база містить тестові завдання за розділами Програми

у кожному розділі 1 блок

кількість завдань у блоці формується у співвідношенні до значення питомої ваги в програмі; всього тестів з одного вступного іспиту 500

Розділ	Кількість блоків	Питома вага	Всього завдань з розділу
Загальна теорія політики.	1	40%	200
Історія зарубіжних політичних вчень та політичної науки	1	40%	200
Порівняльна політологія	1	20%	100
Загальна кількість завдань			500